

ELFLA investīcijas Dienvidlatgales reģionā (Preiļu, Krāslavas, Līvānu un Augšdaugavas novadi, Daugavpils)

Reģiona investīciju vizītkarte (2022-2024)

Galvenās nozares: Graudkopība un nobarojamie liellopi

Investīciju apjoms un attīstība:

- ✓ Pēdējo trīs gadu laikā reģionā lauksaimniecībā ieguldīti **30,39 miljoni EUR**
- ✓ Atbalstīti **2019 projekti** un **1101 uzņēmumi**

Lauku saimniecību modernizācija:

- ✓ Investīcijas pamatlīdzekļos – **18,63 miljonus EUR**
- ✓ Lauksaimniecības būvniecības projekti – **3,02 miljoni EUR**

Mežsaimniecības atbalsts:

- ✓ Atbalsts mežsaimniecībā – **0,5 miljoni EUR** investēti **314 projektos**.

Vietējās iniciatīvas atbalsts (LEADER):

- ✓ Reģionā īstenoti **114 LEADER projekti**, kopējais finansējums **2,41 miljoni EUR**.

Zemkopības ministrija

Pasākuma «leguldījumi materiālajos aktīvos» 1.kārta investīcijās

- Projektu iesniegšana - **4.novembris – 4.decembris**

Attiecināmo izmaksu maksimālais apjoms

Saimniecību grupa	Attiecināmo izmaksu maksimālais apjoms (vairākās intervencēs kopā), ņemot vērā arī pārejas periodā saņemto atbalstu, izņemot LA4.3 un LA4.4.
Mazā	X 5 ieņēmumi no lauksaimniecības vidēji 3 gados, bet nepārsniedzot 250 000 EUR
Vidējā	X 3 ieņēmumi no lauksaimniecības vidēji 3 gados, bet nepārsniedzot 500 000 EUR
Lielā	X 3 ieņēmumi no lauksaimniecības vidēji 3 gados, bet nepārsniedzot 700 000 EUR

Ja izstrādā saimniecības attīstības plānu, izņemot graudkopībā, LLKC inkubācijas instrumentā – līdz 750 000 EUR

☞ Jauni MK noteikumi par atbalsta piešķiršanas kārtību – 2024.gada 21.maija noteikumi Nr.303 "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība atklātu projektu konkursa veidā Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai investīcijām materiālajos aktīvos 2023.–2027. gada plānošanas periodā"

Zemkopības ministrija

LA 4.1.1. Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās konkurētspējai (kopā periodā 81,9 milj.EUR)

Mazās saimniecības

(apgrozījums 15 000 līdz 70 000 EUR)

Vidējās saimniecības

(apgrozījums 70 001 – 350 000 EUR)

Kooperatīvās sabiedrības un kooperatīvo sabiedrību apvienības

(LA 4.1.1., LA 4.1.2., LA 4.1.4. un LA 4.2.)

Arī lielās aitkopības

saimniecības (apgroz.virs 350 000 EUR) preventīviem ieguldījumiem

Prioritāte: būvniecībai, atbalsta pretendentiem, ja iepriekš nav saņemts atbalsts, projekta gatavība ieviešanai, dalība pārtikas kvalitātes shēmās, t.sk. bioloģiskā lauksaimniecība, dalība kooperatīvā sabiedrībā, mazāks projekts

Atbalsts lauku saimniecību konkurētspējas celšanai un tirgus orientācijai:

- **jaunu un lietotu (līdz 5 gadus veka)** pamatlīdzekļu iegādei, kas paredzēti nepārstrādāto lauksaimniecības produktu ražošanai, t.sk. programnodrošinājuma iegādei un uzstādīšanai;
  - preventīviem pasākumiem savvaļas dzīvnieku postījumu mazināšanai (sargsuņi, žogi, atbaidīšanas iekārtas un cits);
  - būvniecība un pārbūve;
- ✘ Atbalstu nepiešķir traktoru iegādei

Sasniedzamais rādītājs ekonomiskajam mērķim

Atbalsta intensitāte diferencēta noteikumos, papildu atbalsta intensitāte jaunajiem lauksaimniekiem (5 gadus). **Maksimālā atbalsta intensitāte nepārsniedz 50%.**

Zemkopības ministrija

LA 4.1.2. Atbalsts ieguldījumiem SEG un amonjaka emisijas samazinošajiem pasākumiem (kopā periodā 34,7 milj.EUR)

Atbalsta saņēmējs:

- **lauku saimniecība**, kuras apgrozījums vismaz 4 000 EUR
- **kooperatīvā sabiedrība vai kooperatīvo sabiedrību apvienība**

Atbalsts intervences ietvaros tiks sniegts zaļiem ieguldījumiem jeb jaunu tehnoloģiju un paņēmieni ieviešanai lauku saimniecībā, t.i.,

- **precīzām tehnoloģijām** laukkopībā, lopkopībā, dārzkopībā,
- **bezapvērtes tehnoloģijām;**
- **kūtsmēslu atbilstoši apsaimniekošanai – kūtsmēslu krātuvēm, šķidrmēslu tiešai iestrādei,**
- **ieguldījumiem ūdens resursu efektīvai izmantošanai, t.sk. notekūdeņu attīrīšanai;**
- **ilggadīgo stādījumu izveidei kūdraugsnes, lielām saimniecībām arī cita veida zemēs, kā arī ieguldījumiem pretsalnu, pretkrusas aizsardzībai, laistīšanai, ūdens uzskrāšanai**

Atbalsta intensitāte diferencēta noteikumos, papildu intensitāte jauniem lauksaimniekiem (5 gadus), bet **nepārsniedz 60%,**

ieguldījumiem, kas sniedz būtisku ietekmi klimata mērķu izpildē (piemēram, ilggadīgo stādījumu izveide kūdrājos vai kūtsmēslu krātuvju izveide - **70%**

Prioritāte - iepriekš nav saņemts atbalsts, projekta gatavība ieviešanai, bioloģiskajām saimniecībām, mazām saimniecībām, mazāks projekts

Jauna pieeja reģionalizācijas principa piemērošanā

Zemkopības ministrija

Publiskā finansējuma sadalījumā LA4.1.1.konkurētspēja un LA4.1.2.emsiju mazināšana – **5 reģioni**, kas veidojas no 9 esošām LAD RLP

Reģions	LAD RLP	LA4.1.1.konkurētspēja		4.1.2. emisiju mazināšana, milj.EUR
		Mazās saimniecības, milj.EUR	Vidējās saimniecības, milj.EUR	
Viduslatvija	Lielrīgas un Viduslatvijas RLP	3,2	3,2	3,1
Kurzeme	Ziemeļkurzemes un Dienvidkurzemes RLP	3,3	4,7	4,3
Vidzeme	Ziemeļvidzemes un Ziemeļaustrumu RLP	4,1	4,1	3,9
Latgale	Austrumlatgales un Dienvidlatgales RLP	4,9	3,7	3,5
Zemgale	Zemgales RLP	1,3	2,8	2,6
Kopā		16,9	18,4	17,4

Zemkopības ministrija

LA 4.1.3. Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības dzīvnieku labturības uzlabošanai un biodrošības pasākumu īstenošanai (kopā periodā 15,2 milj.EUR)

Atbalsta saņēmējs: lauku saimniecība, kuras apgrozījums vismaz 4 000 EUR

1.kārtā – 7,6
milj.EUR

Atbalsts ieguldījumiem:

- dzīvnieku turēšanas **jeb labturības uzlabošanai dzīvnieku novietnēs (būvniecība, iekārtas)** – pārsniedz normatīvos aktos noteiktās prasības. Atbalsts intervences ietvaros nav paredzēts saimniecības darbības standartu nodrošināšanai. Pirms pieteikšanās atbalstam saimniecībā ievēroti labturības standarti. Projekta īstenošanas rezultātā:
  - cūkkopībā palielina vienam dzīvniekam nepieciešamo platību par vismaz 20%;
  - Putnkopībā samazina dzīvnieku blīvumu uz m² par vismaz 20%, ganāmpulks vismaz 12 mēnešus reģistrēts LDC.
- **biodrošības pasākumu īstenošanai putnkopības vai cūkkopības novietnēs** (PVD saskaņots biodrošības plāns)

Prioritāte - iepriekš nav saņemts atbalsts, būvniecībai, mazām saimniecībām, ieguldījumiem, kas paredz dējējvistu brīvo turēšanu vai cūku aizgaldu platību palielinājumam, biodrošības pasākumu īstenošana cūkkopībā vai putnkopībā

Atbalsta intensitāte diferencēta noteikumos, papildu intensitāte jauniem lauksaimniekiem (5 gadus).
Maksimālā atbalsta intensitāte nepārsniedz 70%.

Zemkopības ministrija

LA 4.1.4. Atbalsts ieguldījumiem AER izmantošanai vai energoefektivitātes palielināšanai (kopā periodā 19,1 milj.EUR)

Atbalsta saņēmējs:

- **lauku saimniecība**, apgrozījums vismaz 4 000 EUR
- **juridiska persona**, kas pārstrādā I pielikuma produktus
- **kooperatīvā sabiedrība vai kooperatīvo sabiedrību apvienība**

1.kārtā:

- **AER - 4,8 milj.EUR**
- **Energoefektivitātei – 4,8 milj.EUR**

Prioritāte - iepriekš nav saņemts atbalsts, projekta gatavība ieviešanai, mazāks attiecināmo izmaksu apjoms

Atbalsts ieguldījumiem būvniecībā, tehnikas/aprīkojuma iegādē:

- **atjaunojamās enerģijas ražošanai pašpatēriņam** vismaz 80% apmērā (saule, vējš, biogāze, ģeotermālais, biokurināmais u.c. atjaunojamo enerģiju veidi).
- **energoefektivitātes pasākumiem** - esošo būvju atjaunošanai vai pārbūvei, esošu iekārtu nomaiņai, ja tiks panākts vismaz 20 % enerģijas patēriņa ietaupījums
- **esošās tehnikas pārbūvei**, lai nodrošinātu alternatīvās enerģijas izmantošanu - aprīkotas ar hibrīda, elektrības, biogāzes, CNG, ūdeņraža šūnu un citiem alternatīvo enerģijas avotu (tostarp biometāns) dzinējiem

Atbalsta intensitāte diferencēta noteikumos, papildu intensitāte jauniem lauksaimniekiem (5 gadus). **Maksimālā atbalsta intensitāte nepārsniedz 60%.**

Saimniecību modernizācijas iespējas

Kopējais apgrozījums vidēji pēdējos 3 noslēgtajos gados

Pasākums (Intervence)	2021.-2024. saņemts atbalsts	Mazs 4 000 - 70 000 EUR*	Vidējs 70 001 - 350 000 EUR	Liels > 350 001 EUR
LA 4.1.1./Konkurētspēja	leskaita	Jā,* jābūt > 15 000 EUR apgrozījums, t.sk 4000 EUR no LS	Jā	Nē, izņemot aītkopības saimniecībām sargsuņu un žogu iegāde (pret plēsējiem)
LA 4.1.2./emisiju mazināšana – precīzās tehnoloģijas Tikai 5 reģionu sadalījums	leskaita	Jā	Jā, t.sk ilggadīgo augļkopības kultūraugu stādījumu izveide kūdraugsnes, tostarp vēsturisko kūdras ieguves vietu rekultivācijai	
LA 4.1.3/Dzīvnieku labturība un biodrošība	Neskaita	Jā (kopēja aploksne bez reģiona un saimniecības lieluma)		
LA4.1.4/ Energoefektivitāte/ atjaunojamā enerģija	Neskaita	Jā (kopēja aploksne bez reģiona un saimniecības lieluma)		

Zemkopības ministrija

LA16 Atbalsts Eiropas Inovāciju partnerības darba grupu projektu īstenošanai - saimniecības līmenī

Mērķis - veicināt sadarbību lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un pārtikas produktu pārstrādē, lai risinātu šo nozaru **praktiskās** vajadzības, izstrādājot jaunu inovatīvu produktu vai pakalpojumu

Atbalsta saņēmējs: EIP darba grupa – vismaz 3 dažādu nozaru pārstāvji (lauksaimnieki, mežsaimnieki, I/s produktu pārstrādātāji, NVO, kooperatīvi, konsultanti, pētnieki vai citas jaunradē ieinteresētās puses)

Atbalsta summa: 100 000 EUR
Atbalsta intensitāte: līdz 70 %

Nākamā pieteikšanās kārtā - EIP projektiem **saimniecības līmenī** 2024.gada 4.novembris – 4.decembris

Pieejamais finansējums - 1,8 milj. EUR

Zemkopības ministrija

LEADER pieejas īstenošana (58,5milj.EUR, 7% no ELFLA)

Mērķis – sekmēt vietējo attīstību lauku teritorijā un sociālekonomisko atšķirību mazināšanos, īstenojot lauku kopienu ilgtspēju veicinošas vietējās attīstības iniciatīvas, kas ir iekļautas vietējo rīcības grupu (VRG) izstrādātajās vietējās attīstības stratēģijās

Atbalsts pieejams saskaņā ar VRG sagatavotajām vietējās attīstības stratēģijām

Atbalsts uzņēmējdarbības attīstībai

Produktu un pakalpojumu radīšana un attīstība (apgrozījums līdz 150 000 EUR) - nelauksaimnieciskā uzņēmējdarbība, t.sk.

- tūrisms, amatniecība,
- lauksaimniecības produktu pārstrāde,
- darbinieku produktivitātes kāpināšana (mācības)
- kopprojekti ar pašvaldību lauku teritorijā,
- «Lauku biļete» lauku teritorijā

Tirdzniecības vietas izveide/labiekārtošana

Atbalsts sabiedriskā labuma projektiem

Teritorijas, t.sk. dabas un kultūras objektu, sakārtošana un sabiedrisko aktivitāšu dažādošana (dažādas brīvā laika pavadīšanas iniciatīvas, «viedo ciemu» iniciatīvas)

Jauniešu iniciatīvas lauku teritorijā

Atbalsta intensitāte

40% (max 75%),

70% (max 90%),

Projekta max attiec. izmaksu summa

līdz EUR 200 000

līdz EUR 50 000,

pašvaldību infrastruktūrai līdz EUR 100 000

Zemkopības ministrija

LEADER pieejas īstenošana (Krāslavas novada teritorijas)

Vietējā rīcības grupa	Pieejamais finansējums EUR	Izsludinātās kārtas (skaits)	Iesniegtie projekti	Plānotās projektu kārtas
Biedrība "Krāslavas rajona partnerība"	1 743 147,58	1 (400 000 EUR)	5	Nav šobrīd plānotas

*Projektu kārtas sludina VRG pieejamā finansējuma apmērā

Īstenoto projektu piemēri Krāslavas novadā

UZŅĒMĒJDARBĪBAS ATTĪSTĪBAS PROJEKTI

- ✓ Kempinga “Adamova” tūrisma pakalpojumu izveide un attīstība;
- ✓ Augļkopības produkcijas pārstrādes modernizācija;
- ✓ Dažādu koka izstrādājumu ražošanas attīstība;
- ✓ Sporta atrakciju parka izveide;
- ✓ Malkas ražotnes izveide;
- ✓ Autoservisu pakalpojumu dažādošana;
- ✓ Produktu degustāciju vietu izveide;
- ✓ Tūrisma pakalpojumu attīstīšana «Daugavas lokos» (laivas, SUP dēļi, velosipēdi);
- ✓ Plastmasas ierobežotāju ražošana;
- ✓ Bišu vaska produktu ražošana;
- ✓ Alus ražošana;
- ✓ Viesu māju darbību paplašināšana un pakalpojumu dažādošana.

SABIEDRISKĀ LABUMA PROJEKTI (īstenotāji Pašvaldības, biedrības, nodibinājumi un reliģiskās organizācijas)

- ✓ koprades telpu izveide un aprīkošana, rotaļu laukumu un šķēršļu joslas izveide, sociālo pakalpojumu piedāvājuma attīstība Krāslavas novadā (specializētā transporta pakalpojumi personām ar apgrūtinātu pārvietošanos), sporta klubu attīstība (aprīkojums, infrastruktūra), mūzikas instrumenti, mūžizglītības aktivitātes muzeju atjaunošana, kapsētu digitalizācija, kultūras namu aprīkojuma iegāde, Publiski pieejamu teritoriju un telpu labiekārtošana (parki, saietu nami, baznīcas) u.c.

Zemkopības ministrija

LA5 Atbalsts ieguldījumiem mazajās lauku saimniecībās

(kopā plānošanas periodā 20 milj. EUR)

Mērķis - veicināt mazo lauku saimniecību konkurētspēju, paaugstinot to ražošanas efektivitāti un produktivitāti

Atbalsta saņemšanas noteikumi

Atbalsta pretendents:

- ✓ apgrozījums līdz 15 000 EUR
- ✓ dzīvesvieta/reģistrēts ir lauku teritorijā
- izstrādāts darījumdarbības plāns ar nepieciešamajiem ieguldījumiem saimniecības attīstībai

Prioritāte

Augļkopība, dārzenkopība
Projekta gatavība īstenošanai
Iepriekš saņemtā atbalsta apjoms
Dalība kooperatīvajā sabiedrībā
Mazāks attiecināmo izmaksu apmērs

Atbalstāmās aktivitātes

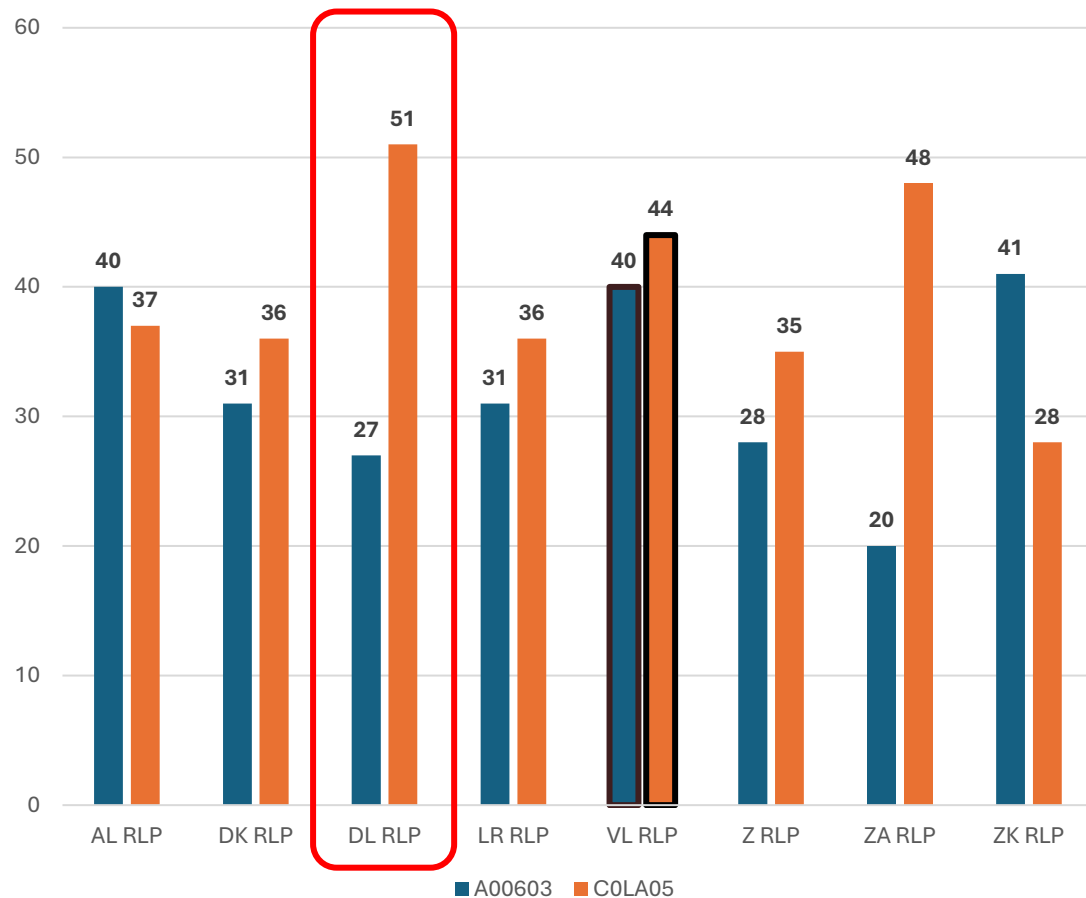
- ✓ Jaunas, lietotas tehnikas iegāde (līdz 10 gadi)
- ✓ Pamatlīdzekļu iegāde
- ✓ Daudzgadīgu stādījumu (izņemot zemeņu) ierīkošana
- ✓ Būvniecība un rekonstrukcija
- ✓ Preventīvu pasākumu īstenošana, lai samazinātu savvaļas dzīvnieku nodarīto kaitējumu, kā arī salnas un krusas
- ✓ Zemes un ēku iegāde (10% no projekta summas)
- ✓ Investīcijas, lai mazinātu klimata pārmaiņas
- ✓ Pamatlīdzekļu iegāde un vispārīgās izmaksas

Atbalsta summa: 5 000 – 30 000 EUR
Maksimālā atbalsta intensitāte nepārsniedz 85%

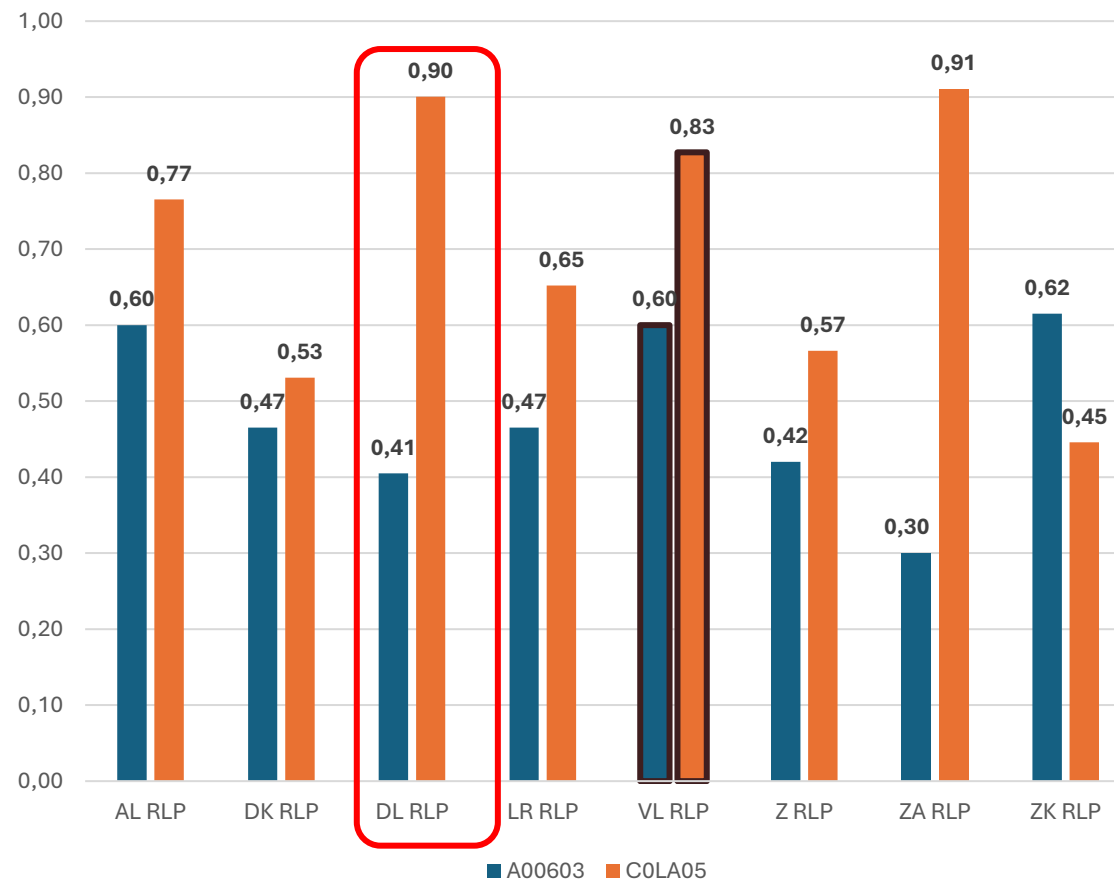
Mazo saimniecību attīstība

(6.3. trīs kārtas un LA05 divas kārtas)

Mazo lauksaimnieku projekti 2022.-2024

Apstiprinātais publiskais finansējums - Mazie lauksaimnieki 2022.-2024 (Milj. EUR)

Mazo saimniecību veiksmes stāsti

Zemkopības ministrija

LA6 Atbalsts gados jauniem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai

Nākamā plānotā projektu iesniegumu pieņemšanas kārtā –
2025.gada augusts

Vienreizējs maksājums
40 000 € par
biznesa plāna realizāciju
jauniem lauksaimniekiem
37,3 milj. €

Atbalsta pretendents:

- **gados jauns lauksaimnieks**, kurš nav vecāks par 40 gadiem
- pirmo reizi dibina/pārņem saimniecību kā tās vadītājs iesnieguma iesniegšanas gadā vai ne agrāk kā 5 gadus pirms (atbilstoši jaunā lauksaimnieka definīcijai)
- lauksaimnieciskā izglītība: 320 stundas (apguvis augstāko/profesionālo izglītību vai apgūs līdz darījumdarbības plāna īstenošanas beigām)
- apgrozījums: **0 – 150 000 EUR**

Gados jauns lauksaimnieks izstrādā saimniecības attīstības

jeb

darījumdarbības plānu:

- ✓ 2- 4 gadi
- ✓ konkrētu rādītāju sasniegšana pēc plāna īstenošanas

Atbalstāmās aktivitātes

- ✓ Dzīvu dzīvnieku iegāde, stādu iegāde
- ✓ Jaunas, lietotas tehnika iegāde
- ✓ citi ieguldījumi, kas nepieciešami saimniecības attīstībai

Prioritāte

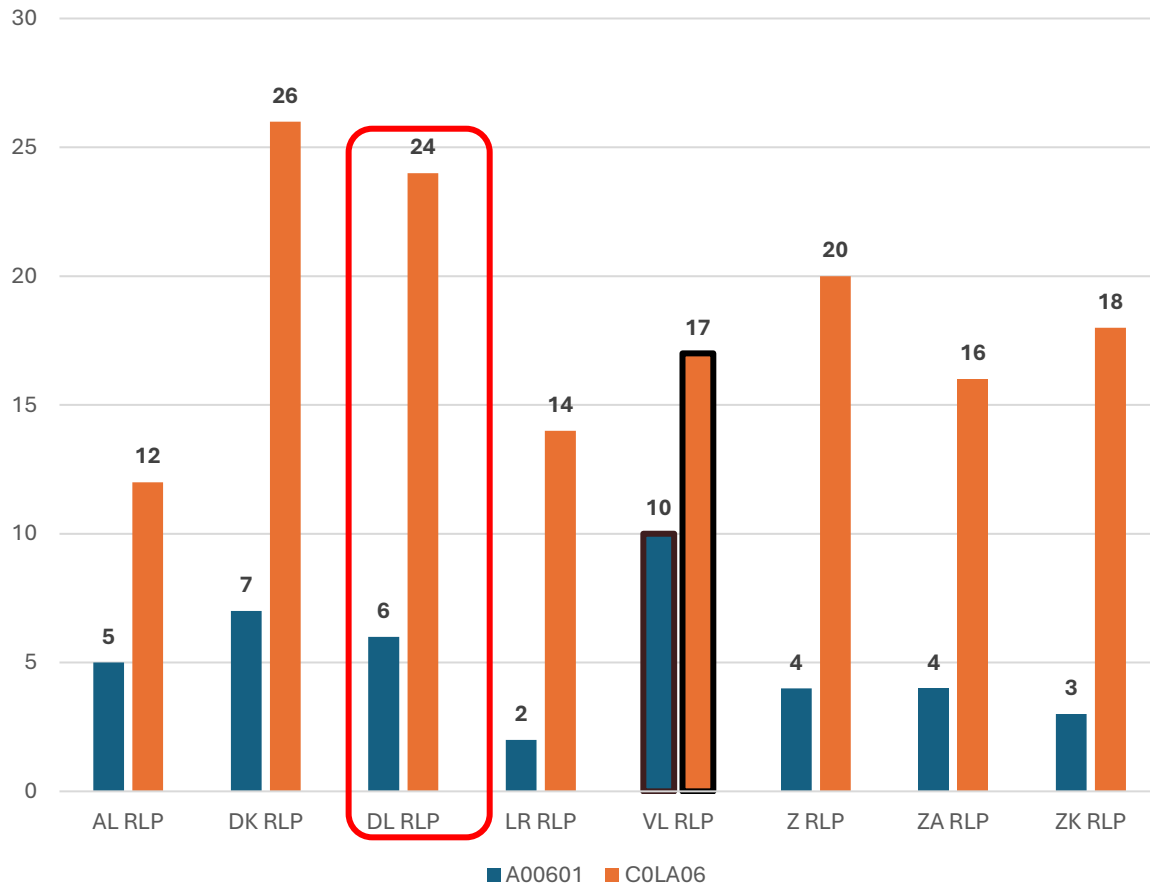
Augļkopība, dārzenkopība
Bioloģiskā I/s
Augstākā izglītība

Saimniecību pārņemšana:
– var pārņemt visu vai daļu saimniecības, nodrošinot patstāvīgu saimniecisko darbību

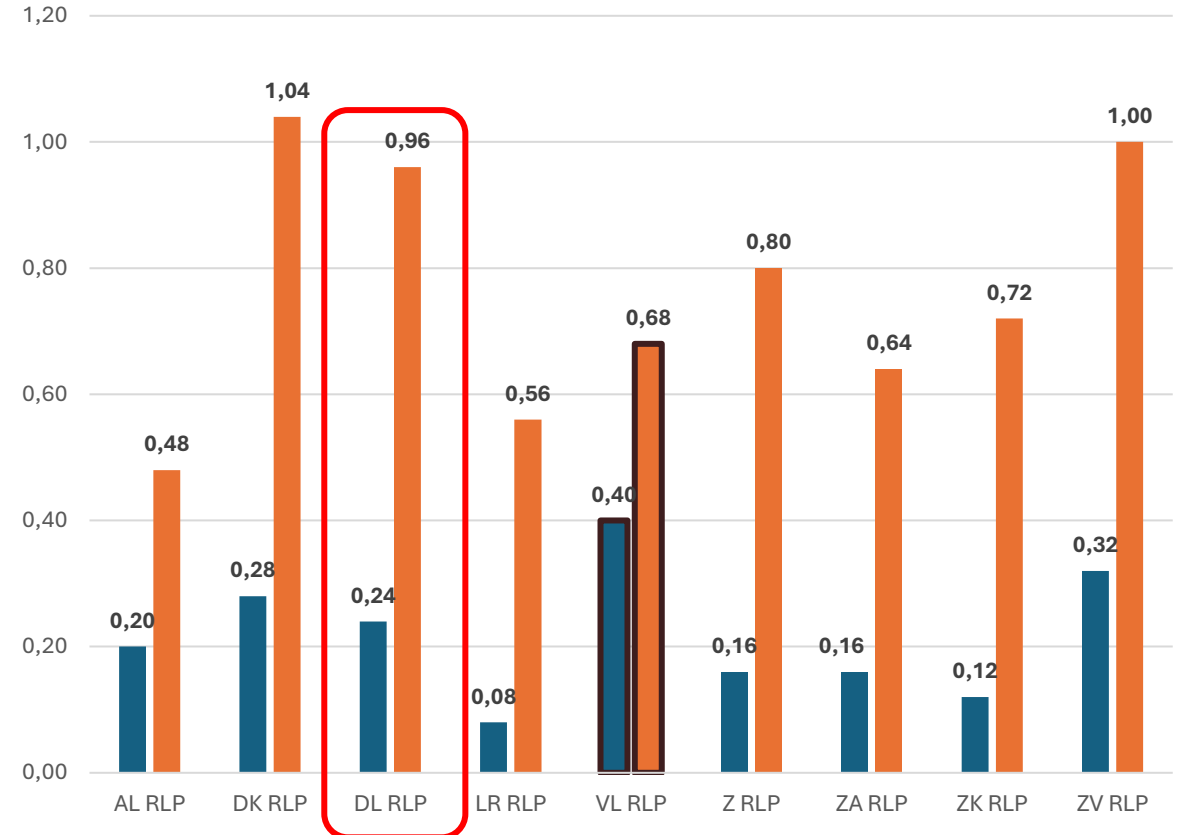
Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem

(6.1. un LA05 divas kārtas)

Jauno lauksaimnieku projekti 2022.-2024

Apstiprinātais publiskais finansējums - Jaunie lauksaimnieki 2022.-2024 (Milj. EUR)

Zemkopības ministrija

LA20 Sadarbība pārtikas īso piegāžu ķēžu darbības veicināšanai un piedāvājuma nodrošināšanai (16 milj.EUR)

Atbalsts pieejams sadarbības grupām, ar vismaz 5 dalībniekiem, divās aktivitātēs

Pārtikas īso piegāžu ķēžu darbības veicināšana

Mērķis - attīstīt īsās pārtikas piegādes ķēdes un kopīgu piedāvājuma veidošanu vietējā tirgū.

Atbalsts produktu uzglabāšanas infrastruktūrai, pamatlīdzekļu iegādei pirmapstrādei, pārstrādei un iepakojšanai un loģistikai **kopīgai lietošanai**.

Sadarbības grupa - vismaz 5 lauksaimnieki (MVU) vai kooperatīvi + citi dalībnieki (lauks. prod. pārstrādātāji, VRG, konsultanti, u.c.)

Atbalsts 1 projektam līdz 500 000 EUR (ja nav būvniecība 200 000EUR)

Produktu virzība tirgū

Mērķis – veicināt vietējo produktu piedāvājumu virzību tirgū un sekmēt to atpazīstamību.

Atbalsts atpazīstamības pasākumu īstenošanai un produktu attīstīšanai tirgū, tostarp saistībā ar kulināro tūrismu.

Sadarbības grupa – vismaz 5 dalībnieki - lauksaimnieki, lauks. prod. pārstrādātāji, lauku tūrisma pakalpojuma sniedzēji, kas ir mikro vai mazie uzņēmumi, kooperatīvi, citi dalībnieki (VRG, konsultanti, NVO u.c.)

Atbalsts 1 projektam līdz 100 000 EUR.

Atbalsta intensitāte - **65 %**, bet atpazīstamības veidošanas pasākumiem – **80 %** no attiecināmajām izmaksām; **100 %** personāla atlīdzības un netiešajām attiecināmajām izmaksām.

Zemkopības ministrija

*Investīcijas lauksaimniecībā-
iespējas Latgales izaugsmei un
attīstībai!*